

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **S. K.**, nar. X, státní příslušnost X
bytem: X
doručovací adresa: X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
POBox 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 6. 2023, č. j. OAM-392/ZA-ZA11-P15-2022,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. O náhradě nákladů tlumočníka **bude rozhodnuto** samostatným usnesením.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Příběh žalobce dle žalovaného nesvědčí o tom, že by žalobce byl v zemi původu pronásledován nebo mu

hrozilo pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu či vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu.

II. Vyjádření účastníků

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. Namítl, že informace použité žalovaným nejsou aktuální a nebyl tak zjištěn dostatečně skutkový stav. Dále namítl, že došlo k porušení § 14a zákona o azylu, neboť v jeho případě je naplněn důvod dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, jelikož mu hrozí vážné ohrožení života a lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního konfliktu. Zároveň vyjádřil nesouhlas s hodnocením skutečností, které uvedl při své výpovědi.
3. Žalovaný navrhl odmítnutí žaloby, která podle jeho názoru neobsahuje projednatelný žalobní bod. Pro případ meritorního přezkumu navrhl zamítnutí žaloby, neboť důvodem, pro který opustil žalobce Uzbekistán, byly dluhy a snaha vydělat prostředky na jejich zaplacení.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná.
5. Žaloba obsahuje projednatelné žalobní body, nicméně není důvodná.
6. Součástí správního spisu jsou dvě vyjádření žalobce k důvodům, proč a jak přicestoval do ČR. Prvním je poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu. V rámci něho žalobce uvedl, že je muslim, není členem žádné politické strany ani skupiny a nebyl ani politicky aktivní. Do ČR přicestoval poté, co odjel z Uzbekistánu na Ukrajinu a po bombardování Kyjeva do Polska, kde chtěl zůstat, ale bylo mu trapné zabírat místo ženám, dětem a starým lidem v uprchlických táborech. Do Uzbekistánu se nevrátil, protože tam má problém s dluhem z podnikání. Měl půjčku na farmu, kterou mu asi někdo zapálil, půjčku nebyl schopen splácet, a proto odjel. Chtěl se vrátit až půjčku splatí.
7. Druhým, velmi podobným, vyjádřením žalobce je protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V něm popsal důvody opuštění Uzbekistánu, uvedl, že na Ukrajině pracoval jako řezník, aby splatil dluh. Půjčil si na farmu, po určité době měl platit úroky a po třech letech farmu přenechat věřitelům. Kvůli suchu se zdražilo krmivo, nebyl schopen splácet. Pak mu shořely stáje, prodal zbytek zvířat, ale zaplatil jen část dluhu. V říjnu 2021 jej policisté z domu odvezli do pouště, vyhrožovali mu a podepsal papír, že peníze vrátí do dvou let. Policisté ho zbili, nechali na místě a odjeli. Do příjezdu policistů mu každý týden volali věřitelé, ať zaplatí zbytek dluhu. Východiskem pro něj byl odjezd na Ukrajinu a práce tam. Nechtěl si brát další dluh, na otevření řeznictví neměl peníze. Podle žalobce je v Uzbekistánu korupce, policisté pracují pro toho, kdo zaplatí, sám úplatky řešil problémy s farmou. Jiné potíže v Uzbekistánu neměl, po konci války se chce vrátit na Ukrajinu a pracovat.
8. Krajský soud předepisuje, že žadatele o mezinárodní ochranu stíhá břemeno tvrzení. Je především na něm, aby v rámci pohovoru věrohodně tvrdil a v rámci svých možností prokázal skutečnosti, které mohou mít relevanci z hlediska některé z forem mezinárodní ochrany. Žalovaný mu k tomu zejména musí vytvořit prostor vhodně kladenými otázkami během pohovoru. Pokud žadatel o mezinárodní ochranu uvádí relevantní skutečnosti, je pak

na žalovaném, aby si shromáždil dostatečné množství aktuálních a přesných informací o zemi původu žadatele a jeho tvrzení s těmito informacemi konfrontoval při posuzování, zda dotyčnému v zemi původu hrozí pronásledování nebo vážná újma.

9. Úkolem žalovaného bylo především opatřit takové informace o zemi původu, z nichž bude možné posoudit, zda žalobci hrozí v současné době v zemi jeho původu pronásledování nebo vážná újma. Této povinnosti žalovaný dle krajského soudu dostál.
10. Žalovaný krom azylového příběhu žalobce vycházel z informací o zemi původu, a to konkrétně z Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze 20. 4. 2021 k Uzbekistánu „Možnosti vycestování občanů Uzbekistánu do zahraničí a návratu zpět do vlasti“, která se týká i situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, z Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze 16. 5. 2022 k Uzbekistánu „Činnost policie ve vztahu k ochraně práv občanů – Činnost úřadu ombudsmana“, z informace OAMP ze 8. 3. 2022 k Uzbekistánu „Bezpečnostní a politická situace v zemi“, z informace norského Centra informací o zemích původu z 20. 12. 2019 „Uzbekistán: Změny v oblasti lidských práv“, z informace Centra informací o zemích původu a analýzu v oblasti migrace švédské Migrační rady ze 14. 12. 2020 „Uzbekistán – Migrace a návrat“.
11. Ve vztahu k neudělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu je podstatné posouzení toho, zda byl žalobce ve vlasti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod.
12. Podle názoru soudu na případ žalobce toto ustanovení nedopadá. Žalobce žádné politické aktivity nevyvíjel, resp. v pohovoru u žalovaného nic takového neuvedl. Podle soudu tak není naplněn důvod pro udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu.
13. Další otázkou je, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, dle kterého se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
14. V kontextu tohoto ustanovení je rozhodující, zda jednání státní správy vůči žalobci naplňovalo podmínky citovaného ustanovení a zda žalobci může s přiměřenou pravděpodobností v budoucnosti hrozit pronásledování z téhož důvodu. Individuální příběh žalobce nezakládá soudu žádné důvody domnívat se, že by k tomu mohlo dojít. Sám žalobce totiž ve svém vyjádření jakékoliv pronásledování z uvedených důvodů neuvedl a z jeho výpovědi (a fakticky i z podané žaloby) vyplývá, že jeho azylový příběh je založen na existenci soukromoprávního sporu žalobce o zaplacení věřiteli, byť je možné, že v rámci tohoto sporu mohlo dojít k tvrzenému zásahu policie.
15. Žalobce neuvedl, že by proti němu bylo ve vlasti vedené jakékoliv trestní řízení nebo že by byl odsouzen. Naopak žalobce mohl volně cestovat a orgány jeho domovské země mu v tom nijak nebránily. Soud má proto jednoznačně za to, že žalobce nebyl a není na území Uzbekistánu pronásledován z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož je občanem.
16. Nedůvodná je námitka, že by si žalobce neobstaral pro své rozhodnutí dostatek aktuálních podkladů. Svou žádost podal žalobce v březnu 2023 a v červnu 2023 o ní bylo rozhodnuto.

Pokud žalovaný vychází z podkladů o zemi původu shromážděných do roku 2022, považuje to soud v nyní projednávané věci v kontextu azylového příběhu žalobce za zcela dostačující. Periodicita vydávání podkladů o zemích původu je cca jednou ročně. S ohledem na dobu, po kterou bylo vedeno řízení, nelze dospět k závěru, že by podklady pro vydání rozhodnutí byly neaktuální.

17. Žalobce dále namítal, že v jeho případě je naplněn důvod pro poskytnutí doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
18. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
19. Podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu.
20. Zároveň uvedl, že žádost o mezinárodní ochranu podal z důvodu vážného ohrožení života a lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu [§ 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu].
21. Co se týče nebezpečí újmy dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, z pohovoru žalobce u žalovaného podle názoru soudu žádné takové nebezpečí nevyplývá. Žalobce nebyl v zemi původu doposud stíhán, u soudního jednání uvedl sice (stejně jako ve správním řízení), že byl kontaktován policejním komisařem, nicméně zároveň uvedl, že již nemá zájem o splacení dluhu svým věřitelům a po ukončení války se chce vrátit na Ukrajinu a nikoliv do své vlasti. Trestněprávní řešení neochoty žalobce uhradit svůj dluh je logickým důsledkem jeho nesplacení ze strany žalobce, který se na jeho úhradě nepodílí ani z prostředků, které získává v ČR. Jak soud uvedl výše jeho problémy pramení ze soukromoprávního sporu s jeho věřiteli, přičemž z ničeho nevyplývá, že by měl být žalobce vystaven mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, které by bylo aprobováno nebo realizováno státem. Případný jednorázový exces konkrétních policistů nelze přičítat státu jako takovému.
22. Pokud jde o situaci ohrožení života a lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, tak soud konstatuje, že jednak o žádné takové skutečnosti žalobce ve svém pohovoru nemluvil (ačkoliv na něj odkazuje), a dále ani z jeho prohlášení ani ze zpráv o zemi původu vyplývá, že na území Uzbekistánu žádná mezinárodní ani vnitřní ozbrojený konflikt neprobíhá.
23. V případě tvrzení, které nicméně žalobce nezopakoval v podané žalobě, že mu hrozí v souvislosti se svým soukromoprávním sporem pronásledování ze strany policie s ohledem na korupci v Uzbekistánu, ztotožňuje se soud se závěry žalovaného, že případné excesy konkrétních pracovníků policie má žalobce primárně řešit vnitřními mechanismy kontroly v Uzbekistánu. Žalobce svoji situaci ve vztahu k policistům nijak neřešil, naopak se soustředil na splacení dluhu, tj. na vyřešení ekonomického problému. Uzbekistán neopustil proto, že by mu tam hrozilo pronásledování, ale proto, aby na Ukrajině získal ekonomické prostředky k úhradě dluhu. Pobyt v ČR žalobce realizuje ve snaze skrýt se před věřiteli a za

účelem vlastní obživy. Pro případ zajištění obživy má žalobce možnost využít prostředků zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, a nikoliv zákona o azylu.

24. Po projednání věci dospěl soud k závěru, že uplatněné žalobní námitky nejsou důvodné.

IV. Závěr a náklady řízení

25. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
26. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 12. 8. 2024

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce